

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 268. An & qualiter officia sæcularia vendi possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

theſ. 68. uti etiam, quod possint Religioſi alii que Clerici Eccleſiam ſuam defere, eamque tradere aliis, accepta ab iis pecunia, non ut pretio, fed ut alibi Eccleſiam adificare poſſint, non ſecus ac calicem confeſratum minuſi ſibi commodum tra- dere alteri Eccleſiae accepta pecunia, ut pro ea comparetur alius; cum talis contractus in effe- tu fit permutatio, qua spirituale cum spiritua- li permutari poſteſt. *cit. c. ad quæſtiones. de rer. permut.*

7. Resp. septimò: De coemeterio benedicto ſeu loco communī deſtinato ſepulturis fidelium idem dicendum, quod de Eccleſia, idque ratione benedictionis. Vide *c. 13. de ſepult. c. in Eccleſiaſticas 13. q. 2.* Sic pro tali loco preium nullum exigi aut recipi poſſe, quia videtur exigi pro uſu ſepulturæ, quod eft quoddam officium Eccleſiaſticum, ait Caſtrop. *loc. cit. num. 4.* citato Sylv. *v. ſepultura. q. 2.* & communī DD. admittit tamen, non tantum recipi poſſe, quod gratis in hunc fi- nem donatum, ſed etiam quod conſuetum eft donari, exigi poſſe, eò quod non exigatur tan- quam preium; pro quo citat Syl. Valent. Ara- gon. quin & addit ex Suar. *loc. cit. num. 22.* poſſe ab eo, qui vellet onerare Eccleſiam vel Ca- pellam, ne alijs præter iſum ejusque deſcen- dentes in ea ſepeliantur, exigi pro illa obligatio- ne preium; eò quod obligatio illa ſeu onus fit preio aſtimabile, & ex alia parte non fit spiritua- le aut spirituali annexum, ſed omnino ac- cidentarium; non tamen poſſe patronum ſeu fundatorem Capella exigere preium, ut per- mittat ſibi ſepeliri extraneum; cum id eſſet ven- dere uſum ſepulturæ. Vide Eudem *loc. cit.* Qua- liiter Religioſi aliive Clerici exigen- tes majorē ſumma pro ſepultura digniore loco. V. g. ante ſummu m altare conſtituta excuſari poſſint. Verum de his & antecedentibus accuratiuſ ad *tit. de ſimon.*

8. Resp. octavò: Bona alia Eccleſia immo- bilia vel etiam mobilia pretioſa, utpote proprie- non confeſrata, licet ſuo modo dicata Deo ad fu- ſtentationem miniftrorum illius, abſolute loquen- do vendi poſſunt, modò adiſt iusta cauſa, & ad- libeantur requiſita juris ſolemnitatis juxta dicta ad *tit. de reb. Eccl. non alien.*

Quæſt. 267. Res publicæ an & qualiter emi & vendi poſſint?

R Esp. Res publicæ ſeu universitatis ſimpli- citer, ut ſunt forū, theatra, curia, paſcua communia & ſimilia, emi & vendi non poſſunt. *§. 6. Inſt. de rer. diviſ. l. ult. Inſt. de contrah. empt. l. 72. ff. eod.* non enim permittit ratio, ut quod communī utilitati deſtinatum eft, cum pu- blici ſtatū laſione ad privatū commodum tra- hatur, & propriis cujuspia uſibus applice- tur. *c. Ratio. de dignitat. & prob.* Limitat tamen hoc iſum Müller. *ad ſtru. ff. de contrah. empt. theſ. 27. lit. d.* niſi contractus emptionis fiat inter ignorantes, aut faltem empte igno- rante; tunc enim valere ait quod ad obligatio- nem & praftationem illius, quod interest; jux- ta *l. 4. & 62. eod.* Aliud etiam dicendum eſſe de rebus publicis, quæ ſunt in patrimonio Reip. quod ad dominium & uſum, alijs dictæ fiscales, easque obſervatis ſolemnitatibus, quæ in L. fin.

C. de vendit. rer. civ. recenſentar, alienati poſſe ait Lauterb. *cit. tit. §. 18.* remittens ad Franzk. *tit. cod. à num. 137.*

Quæſt. 268. An & qualiter officia ſacu- laria publica vendi poſſint?

1. R Esp. primò: Variè de hoc ſentiunt AA. hujuſmodi officiorum habentium jurisdictionem venditionem, ſpectato jure naturæ, non eſſe illicitam, cum ſint preio aſtimabili- lia ob lucrum & commodity, quam ſecum affeſtunt, minuſi tamen decentem, multisque periculis & gravi danno expoſitam, & hinc etiam ſummis Principiibus ab ea abſtinendum; horum verò legibus inferiores omnes prohiberi ſub gravibus etiam pœniſea vendere, afferit Caſtrop. *tr. 34. d. 5. p. 18. num. 13.* citato inter alios Molin. *de J. & J. tr. 2. d. 91.* Et haec prohibi- tiō ſufficienter colligi videtur ex Novell. 6. c. 1. §. 9. & Novell. 8. c. 7. Atque ita licet ea ven- di non poſſe tenent Jo. Medin. Adrian. &c. qui- bus quoque de Lugo *de J. & J. d. 34. f. 2. num. 24.* annumerat Leſſ. *de Juſt. cap. 32. du. 4. num. 29.* Nihilominus hodiendum contrarium uitaſiſſimum eſſe, eti ſepe in magnum Reip. detri- mentum, non tantum in Gallia quod ad officia Coronæ & plurima Parlamentorum, tam militaria, quam judicialia, politica, quaſtoria; ſed & in quibusdam locis Germania, Belgio, Italia, Dania, &c. teſtatur Lauterb. *loc. cit.* quin & li- citè ea vendi poſſe, absolute tenent cum D. Tho. opusè. 21. Vafq. Cajetan. Syl. Nav. Sot. Pa- lid. &c. quoſ citat & ſequitur Sanch. *Lib. 2. conf. c. 1. du. 37.* item Rebelle. Tannar. Azor. Fi- liuc. Mald. quoſ citat & ſequitur Dian. *Tom. 2. tr. 5. miſcell. resol. 208.* & plures alii apud de Lugo *loc. cit.* quamvis, ut Idem, ex iis aliqui, ut So- tus, Vafq. Sanch. fateantur, officium Judicis nunquam licet vendi poſſe; plures etiam fate- antur, quod licet venditio haec ſpeculatiue & ſe- cundum ſe præciſe non fit mala, præcie tamen & utplurimum eſſe iniquam, & hinc, cum a- ctiones morales judicandæ ſint, ut in plurimis evenit, venditionem illam regulariter eſſe dan- nadam, ut concluſit apud de Lugo Sanch. *loc. cit. numer. 5.* De cætero autem, ut licet fiat, AA. prædicti has ferè exigunt conditions, ni- mirum ut in vendente ſit authoritas, ut vendan- tur digno, ut non vendantur preio excessivo, ita ut necelle ſit emptorem abuti officio ad preium pro eo ſolutum compensandum; ut fiat venditio ob Reip. neceſſitatem, cui aliter consulit non po- fit; his præmissis.

2. R Esp. ſecundò cum de Lugo *loc. cit. num. 25. & 26.* hanc facultatem vendendi illiusmodi officia non videri denegandam ſummis Principi- bus ex eo capite, quod ſicut donare poſſunt in- tegra quandoque oppida & urbes Marchionibus a ſe creatis, Eccleſiis, monaſteriis cum juris- dictione etiam temporali & potestate ſtatueri in iis gubernatores & officiales inferiores, ſic etiam ea vendere poſſint; adeoque jam non ap- pareat ratio, cur, ſi maiorem talem jurisdictionem vendere poſſint, non etiam vendere poſſint iſta inferiora officia. Circa haec tamen no- tanda ſequentia. Primo quod, cum Princeps, etiam supremus, ex obligatione, quam habet erga Remp. ut damna ejus impedit, tenea- tur

tur conferre digniori hæc officia, hanc statui posse regulam generalem, tunc esse licitam officiorum venditionem, quando consideratis omnibus, ad minimum non majora mala timentur Reip. ob venditionem officiorum, quā si non venderentur, observatis interim conditionibus illis, de quibus paulò ante necessariis ad mala illa evitanda. Illicitam verò, si majora mala inde timeantur, uti ea frequenter timeti possunt; de Lugo loc. cit. num. 27. Secundò, quod facilius permittantur vendi officia, quæ non habent annexam jurisdictionem, vel à quibus non multum dependet bona administratio; eo quod in iis vendendis facilius inveniti possit bonum commune præponderans vel æquivalens malis, quæ ex venditione sequi possunt. De Lugo num. 28. & apud illum Less. loc. cit. num. 22. & Sanch. cit. du. 37. num. 7. Tertiò, quod ut eidem videtur, facilius Princeps permittatur vendere officia superiora Marchionatus, Comitatus &c. quā alia officia Judicium inferiorum, à quibus immediatè justitia administratur, eo quod licet cum illis titulis & dominiis plerumque conseratur aliqua jurisdictione potestasque constitutendi Gubernatores & Judices inferiores, minus tamen plerumque mali communia afferat talis superioris potestatis communicatio, quā si ipse immediatè inferioribus Magistratibus confertur jurisdictionem illam & potestatem, ut id declarat de Lugo num. 29. quem vide. Num vero solus Princeps non recognoscens superiorem possit talia officia vendere, dum vendi possunt; an verò etiam Marchiones, Dukes, &c. qui sub alio Principe sunt, quibus competit facultas statuendi istiusmodi officiales, in eo iterum non conveniunt AA. non posse ex natura rei officia illa ab iis vendi, eo quod non habeant supremam autoritatem Reip. in cuius dominio sunt illa officia, adeoque venderent, quod non est suum, docent Sotus. L. 3. de Jus. quest. 6. a. 4. Less. loc. cit. num. 29. apud de Lugo num. 30. Alii admittunt, ea ex natura rei ab illis vendi posse, nisi lege aliqua prohibantur. De Lugo ipse ait, id totum pendere ex facultate talibus dominis à supremo Princeps concessa statuendi hos officiales; eam siquidem ab eo duplicitate concedi posse, nimirum vel faciendo eos dispensatores officiorum, sicut est ipse Princeps, & tunc constitutos loco ipsis Principis, veluti ejus Vicarios publicos, exercere in eo munus ipsis Principis, & consequenter subire easdem obligationes, quas habet Princeps consulendi bono communi; & sic non nisi in casibus & sub conditionibus, in & sub quibus id potest Princeps, posse illos vendere officia. Qualiter etiam tacita voluntate seu licentia concessam iis hanc facultatem in multis casibus, videre est apud Sanch. loc. cit. c. 1. du. 38. num. 10. Vel faciendo illos dominos talium officiorum, ita ut possint de iis disponere tanquam de re sua. Qua ratione quandoque Princeps dat illis aliqua officia, quæ vendant, ut pretio accepto subveniant necessitatibus suis, & aliquid lucrentur; & tunc posse illos ea vendere, citra quod necesse habeant in eorum venditione attendere ad bonum publicum, ut tenetur ipse Princeps; in quo, concedendo illis hoc modo facultatem, etiā quandoque peccat Princeps, ipsos tamen

tendo illa non peccare, modò vendant dignis serventque conditions cæteras de jure nature necessarias ait de Lugo num. 31. in fine. Qualiter verò, dum iidem domini acceperunt hanc facultatem quidem eligendi ad hæc officia, limitata tamen, ita ut nec expresse nec tacite accepit licentiam vendendi ea, peccent contra iustitiam, & teneantur ad restitutionem accepi precii, vide apud Eudem tractatum ab illo fùsè à num. 32.

Quæst. 269. Jura, servitutes, debita an & qualiter emi & vendi possint?

1. Resp. primò: Jura & in specie jura servitutum emi possunt, & quidem, si servitutes sint adhuc constituenda, indistinctè emi possunt, sive sint reales, sive personales. Jam constituta, si sint personales, excepto usu, vendi quidem possunt alteri. §. 1. & 5. Inst. de usu & hab. ita tamen, ut si venditor, cui ea debetur, moriatur, extinguitur quoque exercitium servitutis, nec potest emptor ea amplius uti, sed rem, cui servitus inhæret, restituere debet domino proprietatis. Muller. ad Struv. tit. de contrah. empt. tb. 26. lit. C. Reales autem non aliter, quā cum prædio, cui inhærent, cujusque partem constituunt, sive ad tempus, sive in perpetuum venduntur; cūm ea neque absque prædio dominante acquiri, neque à serviente deberi possint. §. 3. Inst. de servit. Muller. loc. cit. Sunt tamen jura, quæ cedi aut vendi non possunt, ut jus revocandæ donationis propter ingratitudinem; cūm hoc tantum concilium parentibus seu personis primi gradus juxta l. ult. C. de revocat. donat. Muller. loc. cit. lit. C. Jus prælationis, quod in alienatione rei emphyteuticæ habet dominus. Muller. ibid. Jus tacitæ hypotheca & prælationis competens mulieri ratione dotis in bonis mariti. L. unic. C. de privil. dot. Jus retractus gentilitii extraneo vendi non potest, secus est de jure retractus conventionalis. Muller. loc. cit.

2. Resp. secundò: Venditio quoque actionum (quæ est promissio pretii seu pecunia pro actione cedenda. L. 5. §. 2. ff. quib. mod. pign. solvat.) regulariter non minus est licita quam rerum aliarum. L. 4. ff. l. 3. & ult. C. de hered. vel act. vend. Muller. loc. cit. tb. 77. lit. a. Lauterb. tit. eod. §. 18. Castrop. ir. 33. d. 5. p. 18. num. 8. de Lugo de J. & J. d. 26. f. 2. num. 14. Etiam facta ignorantibus, quin & invitatis, contra quos datur actio; cūm hi nova obligatione non implacentur. Castrop. loc. cit. Muller. loc. cit. lit. n. quem vide. Idque, sive sint puræ, sive in diem, sive conditionatae. Castrop. loc. cit. Struv. cit. tb. 77. Item sive sint præsentes, sive futuræ, nimirum qua sperantur vel ex conditionata conventione, vel legato aut fideicommisso sub conditione relato. Arg. l. 17. & 19. ff. de hered. vel act. l. 3. C. de donat. Muller. loc. cit. lit. C. citato Beßold. p. 1. cons. 40. num. 6. Lauterb. loc. cit. §. 26. Item sive in rem, sive in personam. L. ult. C. de hered. & act. Manz. in interp. l. Anastas. quest. I. num. 3. Mulet. loc. cit. lit. C. sive sit rei vindicatio. §. 3. Inst. de empt. & vend. l. 63. ff. de R. V. sive sit actio hypothecaria. L. 2. C. de fidejuss. l. 13. C. de locat. sive hæreditatis petitio. Muller. lit. o. Lauterb. §. 27. sive sit ex contractu vero seu propriè tali, ut est actio empti & venditi, sive quasi tali, ut est actio tutelæ. Struv. loc. cit. Muller. ibid. lit.